

Az én idealistám.

*

Ötletes barátom, aki a háboruban résztint mint magánkancellár, résztint mint közéleti öndiktátor szerzett bokros kávéházi érde- meket, odalép hozzám:

— Nem gondolja kérem, hogy ennek a szörnyű drágaságnak egyszer végét kellene vetni! — szól.

— De gondolom.

Leül, az asztalra támaszkodik és komoly képpel folytatja:

— Hát kérem, én kitaláltam a módját, ho- gyan lehet egy csapásra megszüntetni a drága- ságot. Tessék csak figyelni. Ugyebár, kérem, mindennek fölment az ára. Az egészségnek, a betegségnek, a bölcsőnek, a koporsónak, a haj- nyírásnak, a paróknak, a gyaloglásnak (mert bőrkoptatással jár) és a kocsizásnak... De lehet, hogy tévedek. Ön talán tud olyan árut vagy munkát, amelynek nem ment föl az ára.

— Ha csak a szerelem...

— Kérem, kérem, én családapa vagyok. Tehát vegyük úgy, ahogy van: minden meg- drágult és már nem győzzük pénzzel. Tessék figyelni. Ha kivétel nélkül minden árunak le- szállítanak az árát, nemde, akkor nyomban megszünné a drágaság?

— Valószínű.

— Mert nézze kérem, mihelyt újra egy ha- tosért adnak három tojást, hatvan krajcárért egy killó húst és tízenhat krajcárért egy liter tejet, akkor újra husz forint lesz egy pár esiz- ma és husz krajcár egy inggallér. A gazda folyton azt hajtogatja: nem adhatom olcsóbban a baromfit, mert százötven korona egy pár esizma. Már most nem beszélek arról, hogy a gazda a háboru alatt úgy szeretné magát föl- tüntetni, mintha naponta váltaná a esizmáit, — maradjunk meg az általános árleszállítás mellett. Képzeld el, hány fölösleges százmillió szabadulna föl ilyen módon! Képzeld el, mi- csoda óniási nemzetgazdasági föllendülés tá- mad, ha kiderül, hogy napi husz korona helyett öt koronából élelmezhetem a családomat s vi- szont ha a gazdának nem kell óránként száz- ötven koronát kidobni negyven koronás esiz- mákért. Kérem szépen, én egészen önzetlenül törtem ezen a problémán a fejemet. Mit szól hozzá?

— Nekem határozottan tetszik. Csak nem tartom egészen igazságosnak.

— Hallatlan! Hiszen éppen azért jó, mert igazságos, mert mindenkinek egyformán védi az érdekeit, mindenkinek egyformán biztosít a pénzének megfelelő értéket.

— És mégsem igazságos. Lássá például, én versirásból élek.

— Hm! És mit kap egy versért?

— Az attól függ. Lira — tíz korona, pikáns dal — ötven korona. Békében is ennyi volt, a háboruban sem emelték. Már most tegyük föl, hogy az egész vonalon kitör az árcsökkenés. Akkor mi lesz velem?

— Ezt könnyű elintézni. Aki olyan becsü- letes ember volt, mint ön, s nem drágított...

— Tévedés. Nem én voltam becsületes, — a kiadók meg a szinigazgatók voltak becsülete- nek.

— Így is jó. Szóval: aki nem tudott drági- tani, vagyis akinek nem kedveztek a konjunk- túnak, annak nem is kell leszállítani az árakat.

— Micsoda? Hogy nem kell leszállítani? Hiszen éppen most töröm a fejemet, hogyan kellene fölemelni?

— Ez nem szép öntől. Uram, hallgasson meg. Nézzen rám. Én a Nemzetközi Leszerelési Szövetség helyi titkára vagyok. És én sem éltem vissza, én nem drágítottam.

— Mert amit ön árul, az ma senkinek sem kell.

— Dehogyan nem kell! Csakhogy az emberek ostobák. Azt hiszik, az én készletem is örökké tart és várnak, várnak, nem akarnak venni...

=====

Magyar-Bolgár Egyesület terve Szegeden.

(Saját tudósítónktól.) Jakab Dávid ta- nár, a kitűnő nyelvész tudvalevően hat hétig Bulgáriában tartózkodott az elmúlt nyáron. Szófiában vezető emberekkel folytatott meg- beszélései során többször merült föl bolgár részről az a gondolat, hogy a két szövetsé- ges ország társadalmát közelebb kellene egymáshoz hozni, ami a gazdasági és kul- turális érintkezés megélénkítését is elősegí- tené. Köztudomású, hogy egész Bulgáriában nagy a rokonszenv Magyarország iránt. Ta- pasztalatai Jakab tanárt arra indították, hogy egy olyan szervezetet tervezetét ké- szítse el, amely a két ország társadalmát is bevonja abba a kulturális és gazdasági munkába, amely elmaradhatatlan, ha meg- értettük a háboru tanulságait és ha lesz elég erőnk és tehetségünk az áldozatok után aratni is. Jakab tervezetét megismertette szombaton Somogyi polgármesterrel is, aki arról elismeréssel nyilatkozott.

A tervezet szerint a

Magyar-Bolgár Szövetség

egyik székhelye Szeged, a másik Szófia lenne. A magyar székhely — mondja a ter- vezet — máshol, mint Szegeden, el sem kép- zelhető. Ismeretes az az áldásos kultur- munka, amelyet Szeged iskoláival a délvidék- ken végez. Csak a magyarságnak ebben a gócpontjában lehet ez a székhely, amely gócpont mellett a délvidéken fekszik, kül- lönben is az ország második városa, kultu- rális intézményekben gazdag és egyre gya- rapodó. A szövetség célja: a két nemzet kö- zött állandó szellemi közgazdasági kapcsolatot létesíteni, fenntartani és fejleszteni. Magyar állampolgár a szövetség magyar, bolgár állampolgár a bolgár osztályának le- het tagja. Vannak ezen kívül a szövetség mindkét osztályában tiszteletbeli és alapító tagok.

A szövetség vezetősége. Az egész szö- vetség élén az elnök áll, akit három éven- kint felváltva magyar, illetve bolgár állam- polgárok sorából választanak. Ha az elnök bolgár, helyettese csak magyar lehet és vi- szont. Az osztályok élén egy-egy elnök áll. A tisztikar többi tagja osztályonként: ügy- vezető elnök, két alelnök, főtitkár, titkár, pénztáros, ellenőr, jegyző és három-három számvizsgáló. Az elnökség mellett 50 tagu elnöki tanács és 100 tagu igazgatóság mű- ködik. A szövetség abban a városban, a melyben legalább 100 tagja van, fiókot ala- kit. A fiók ügyeit az illetékes központtal állandó egyetértésben a tisztikar intézi, a mely áll elnökből, alelnökből, titkárból, pénz- tárosból, ellenőrből, jegyzőből és hat tagu igazgatóságból.

A szövetség magyar osztályának mun- kaprogrammja:

1. Tanuló-kolóniák létesítése.
2. Kiállítások szervezése.
3. Bolgár tanfolyamok föllállítása a bol- gár nyelv praktikus elsajátítására.
4. Legalább négy-nyolc heti utazásra elégséges ösztöndíj odaitétele a) kereske- dőknek és iparosoknak, b) gazdáknak, c) akadémiai és egyetemi hallgatóknak.

— Maga ügyetlen ember! Miért nem árul például cukrot?

— Igaza van. Cukor, az kell nekem. Uram, ha egy istent ismer, járjon ki nekem egy vagon cukrot. Háromezer korona províziót fizetek.

— Sajnálom, nem foglalkozom ilyesmivel. Ötletes barátom felsóhajtott:

— Fájdalom! Azért is mondja mindig a feleségem: Matyi, te vagy az utolsó idealista ebben az üzleti világban.

És szomorúan otthagytott.

Molnár Jenő.

5. Az irodalmi és tudományos érintke- zés közvetlenebbé tétele. Ebből a célból a szövetség felolvasásokat, ismeretterjesztő előadásokat rendez, fordítókat támogat és három, magyar-bolgár-francia nyelven fo- lyóiratokat ad ki.

6. Kezdeményezi kereskedelmi és ipari központoknak és képviselőknek Bulgáriá- ban való megszervezését, vagy abban közre- működik.

A Magyar-Bolgár Szövetség szervezete és munkaprogrammja közöltetné azokkal a bolgár urakkal, akik a mozgalom Bulgáriá- ban való kezdeményezésére vállalkoztak. Az alapszabályok egymással való kölcsönös megállapodás után terjesztetnének fel a két kormányhoz jóváhagyás céljából.

A kudarcokért a román hadvezetőséget okolják.

Zürich, október 14. Az itteni lapok egy- hangulag a romának meglepően nagy veszte- ségeiről adnak hírt és azt írják, hogy Erdély- ben tulajdonképpen nem a román hadsereg, hanem a román hadvezetés olyan kudarcot szenvedett, amelyet az antant csak nehezen fog kiheverhetni. A román hadüzenet tudva- levőleg csak részben orosz parancsra történt és célja az volt, hogy a négyesszövetség kö- zös nagy offenzívájának hathatós támogatá- sára szolgáljon. Az antant táborában ezért már a román hadsereg első operációi is nagy csalódást okoztak mert ezekből kétségkívül kitűnt, hogy a román vezérkar, az orosz ka- tonai körök kívánságával ellentétben, had- járatával csupán önző célokat követ. Azért az orosz hadvezetőség most némi kárörömmel veszi tudomásul a románok erdélyi veresé- geit, amelyeket az orosz kívánságok igazolá- sának tekint.

Jön! Jön! Jön!

Petőfi Sándor
hatalmas filmkölteménye

A legjobb magyar filmalkotás.

János vitéz.

Kacsóh Pongrás
zenéjével.

Jön! Jön! Jön!